

# OSTATNIE WIADOMOSCI

Prenumerata miesięczna  
1.95 z odn. do domu  
1.50 z odb. w Adm.

## KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok VI.

Kraków, Wtorek 4 sierpnia 1936 r.

Nr. 218

# Gibraltar w ogniu dział hiszpańskich

## Admirał zagroził, że angielskie baterje zbombardują eskadrę

PARYŻ (PAT). Na podstawie informacji, zarówno agencji telegraficznych, jak i korespondentów poszczególnych dzienników paryskich w Hiszpanji, można wnosić, że w ciągu dnia onegdajszego położenie powstańców znacznie poprawiło się.

„Paris Soir“ w depeszy własnego korespondenta z terenu wojsk powstańczych donosi, że wojskom tym udało się przekroczyć wąwóz Samosierry i wyjść na równinę, prowadzącą do Madrytu.

Oddział płk. Esloameza, który przez 12 dni walczył o zdobycie tego przejścia, posuwając się w tym czasie o 10 km., pozostawił obecnie za sobą niesłychanie trudne do zdobycia wąwozy i ma rzekomo nadzieję posunąć się obecnie szybciej w kierunku Madrytu.

Z drugiej strony, pierwsza ofensywa oddziałów rządowych od strony Barcelony na Saragossę, została odparta z bardzo ciężkimi stratami dla oddziałów barcelońskich.

Barcelona szykuje podobno nową ofensywę, starając się okrążyć Saragossę z kilku stron.

Na południu półwyspu Pirenejskiego wojska powstańcze podjęły również nową akcję wzdłuż granicy portugalskiej i w tej chwili mają się toczyć walki o miasto Badajoz.

Na północy oddziały powstańcze zostały od San Sebastian odparte i w tej chwili toczą się

ponowne walki o miejscowość Oyarzun, poprzez którą powstańcy próbują uzyskać dostęp do wybrzeża, od którego są obecnie odcięci.

W każdym razie, po trzech, czterech dniach przegrupowań obustronnych, od piątku wieczorem zaczęły się nowe operacje z obu stron na większą skalę, przytem większa inicjatywa zdaje się spoczywać narażenie po stronie powstańców.

MADRYT (PAT). — Według źródeł półurzędowych, od dział rządowych odniosły poważny sukces, zdobywając miejscowość Sastago, zaopatrującą Saragossę.

Lotnicy, wierni rządowi, zrzucili na Kordobę ułotki i zbombardowali most w Alcolea (50 km. na północno-wschód od Sewilli), przez który wiedzie linja kolejowa.

Wojska rządowe zbliżają się do Grenady, od której oddalone są jakoby tylko o 8 km.

MADRYT (PAT). — Działalność wojsk powstańczych na obszarze Samosierry w ciągu dnia wczorajszego znacznie osłabła. Rządowe samoloty strąciły dwa samoloty powstańcze. Ogień artylerji rządowej wyrządził poważne straty wśród baterji artylerji powstańczej.

Ogólnie zapewniają, że powstańcy posiadają jedynie ciężką artylerję.

Przednie straże wojsk rządo-



Zdjęcie nasze przedstawia jeden z placów Sewilli, zasłany stosami trupów, po morderczej walce między powstańcami a milicją rządową.

wych postępują się naprzód, co w połączeniu z wrażeniem, że siły powstańców są na wy-czerpaniu oraz że grozi im brak amunicji, wywołało bardziej optymistyczny nastrój w sferach rządowych.

WALENCJA (PAT). — Były premier Ricardo Samper został aresztowany w chwili wsiadania na statek francuski. Umieszczono go na parowcu „Mar Cantabrico”, zamienionym na pływające więzienie.

MADRYT (PAT.) Płk. Puig dowódca jednego z oddziałów rządowych na froncie Guadarrama, zabity został ogniem powstańczych karabinów maszynowych. Zwłoki przewieziono do Madrytu,

gdzie odbędzie się uroczysty pogrzeb.

MADRYT (PAT.) Ogłoszono dekret ministra pracy, kładący kres strajkowi w przemyśle budowlanym. Strajk ten wybuchł 1-go czerwca.

BERLIN (PAT). Z Hendaye donoszą, że według wiadomości z kół zbliżonych do powstańców gen. Mola przed marszem na Madryt zamierza uderzyć na San Sebastian i w tym celu wysłano tam większe oddziały powstańców. Gen. Mola chce zabezpieczyć sobie dostęp do morza.

Na północ od Madrytu front obu stron walczących ciągnie się na przestrzeni 10 km. Wojska rządowe, jak twierdzą po-

stańcy, są bardzo dobrze oszańcowane i wyzyskały w tym celu warunki naturalne górzystego terenu.

Walka o Madryt musi więc, według oświadczeń oficerów powstańczych, potrwać kilka tygodni tem bardziej, że powstańcy nie chcą bombardować Madrytu i pozbawiać miasto wody.

MADRYT (PAT). Oficerowie wojsk rządowych, którzy brali udział w ataku na Guadalajara oświadczają, że w zdobytych koszarach wojsk lotniczych widzieli ciała zabitych gen. Barresa po cywilnemu i gen. Gonzaleza w mundurze admirałskim.

### Król angielski podróżuje

LONDYN (PAT.) „Sunday Express“ donosi, że król Edward 8-my udaje się w towarzystwie kilkunastu swych bliskich przyjaciół w podróż okrężną po morzu Śródziemnym na yachcie „Nahlin“. W najbliższą sobotę król wyjedzie do Paryża.

### Śmierć słynnego lotnika

PARYŻ (PAT). — Wczoraj po południu zmarł na serce pionier lotnictwa Louis Bleriot. Bleriot urodził się w Cambrai w r. 1872. W r. 1909 przeleciał on jako pierwszy nad kanałem La Manche.

## Rurociąg naftowy w płomieniach

### Nowy akt sabotażu palestyńskich Arabów

JEROZOLIMA (PAT). Rurociąg naftowy, łączący Irak Haifą został wczoraj znowu poważnie uszkodzony.

W odległości dwóch mil na wschód od rzeki Jordanu, a więc właściwie już na terytorjum Transjordanji, oddano do rurociągu trzy strzały, przyczem kule przebiły go i nafta zaczęła płonąć.

Nie ulega wątpliwości, że

akt sabotażu dokonany został przez Arabów palestyńskich, którzy celowo wybrali sobie terytorjum Transjordanji.

Władze zarządziły stan wyjątkowy w godzinach nocnych na szerokości 200 metrów po obu stronach na całej przestrzeni rurociągu. Pożar został opanowany, a szkody naprawione.

Rurociąg naftowy towarzystwa naftowego w Iraku, będącego jak wiadomo, koncesją brytyjską, ma długości przeszło 1.600 km. i ciągnie się z miejscowości Kirkup w Iraku do miejscowości Haditha nad rzeką Eufrat, gdzie dzieli się na dwie odnogi: jedną brytyjską, idącą do Haify, i drugą francuską, wiodącą do Tripolisu w Syrii.

## Rozstrzelano kilkuset faszystów

### Nieludzki warunek postawili lotnikowi

GIBRALTAR (PAT). Powstańcy z La Linea wysłali 2 delegatów na rozmowę z pilo-

tem wodnopłatowca rządowego Fernandezem, który musiał wodować w okolicy La Linea.

### Noji przegrał

BERLIN (tel. wł.). — Rozegrany tu został bieg na 10 km. Wbrew oczekiwaniom Noji odegrał minimalną rolę i zajął niepunktowane miejsce. Zwyciężyli Finowie.

Delegacja oświadczyła pilotowi, że jeżeli skapituluje i od jego powstaniem samolot, on i jego rodzina, obecnie aresztowana, będą mieli zagwarantowany swobodny wyjazd.

W przeciwnym razie rodzina będzie rozstrzelana. Fernandez jeszcze nie dał odpowiedzi.

Do portu w Algeciras zawiązał torpedowiec hiszpański bez flagi i, jak się zdaje, oddał się on w ręce powstańców.

Do Gibraltaru przybył kontrtorpedowiec brytyjski „Blanche“ z Almeria, wioząc 8 obywateli brytyjskich. Stwierdzają oni, że Almeria jest całkowicie w ręku wojsk rządowych, miasto silnie ucierpiało w czasie walk, kilkuset faszystów rozstrzelano, obecnie panuje tam zupełny spokój.

# Krwawe walki w Abisynji

## W czasie jednej bitwy zginęło 7.000 żołnierzy

PARYŻ (PAT). — Korespondent „Excelsior“ w Dżibuti po daje na podstawie wiadomości, otrzymanych z Abisynji, oraz opowiadań podróżnych, że Addis Abeba i Dessie zosta-

ły zaatakowane przez wojowników abisyńskich. Walka w obu tych rejonach trwa jeszcze.

Ze względu na ulewne deszcze, w akcji nie mogą brać udziału samoloty włoskie. We-

dług niektórych informacji, powstańcy abisyńscy wkroczyli do stolicy. Straty po obu stronach mają być znaczne. Ludność ogarnęła panika.

Ras Sejum atakuje Dessie na czele armji, złożonej z wo-

jowników szczepów Walla i Galla. Wedle niepotwierdzonych wieści, Ras Sejum zajął już Dessie, po niezwykle zacietej bitwie, w której zginęło jakoby 7 tys. ludzi.











# Układ włosko-niemiecki z gen. Franco

## Sensacyjne doniesienia prasy paryskiej

PARYŻ (PAT). Położenie w porcie Tangeru, grożące przez ostatnie dni poważnymi komplikacjami, doznało odprężenia, ponieważ rządowe okręty wojskowe hiszpańskie oraz flotylla łodzi podwodnych opuściły port, odjeżdżając w kierunku półwyspu.

Najważniejsze obawy komplikacji istnieją w tej chwili w sprawie samolotów włoskich, przybyłych z Sardynji do Marokka, z których trzy uległy katastrofie na wybrzeżu francuskiego Marokka.

Cała prasa francuska w depeszach korespondentów własnych z Marokka stwierdza, że na lotnisku w Tetuanie wylądowało 8 samolotów typu włoskiego i trzy samoloty typu niemieckiego z oznakami swastyki na skrzydłach.

Co się dzieje z resztą samolotów, które podążyły w tym kierunku w liczbie 10, niewiadomo.

Popołudniowe dzienniki informacyjne wyrażają przypuszczenie, że wylądowały one w innej miejscowości Marokka hiszpańskiego.

Przedstawiciele prasy paryskiej, którym udało się dostać do Tetuanu, podają rozmowę z szefem sztabu wojsk powstańców majorem Armada, który oświadczył im, iż władze wojskowe gen. Franco nie zamawiały w żadnym państwie obcom samolotów i nie otrzymały od nikogo samolotów wojennych.

Samoloty włoskie, które uzyskały od władz wojsk gen. Franco pozwolenie na przelot nad strefą Marokka, miały przybyć rzekomo tylko w celu zabrania obywateli włoskich, pragnących opuścić Marokko.

**Podróżuj tylko samolotem!**

## Katastrofa lotnicza w Bukareszcie

BUKARESZT (PAT). Na lotnisku cywilnym w Bukareszcie wydarzyła się katastrofa lotnicza, w której zginął znany lotnik rumuński kpt. Olteanu. Dwaj towarzyszący mu mechanicy, odnieśli ciężkie obrażenia.

Prasa paryska podaje w wątpliwość te informacje, podkreślając, że chociaż mjr. Armado bardzo kategorycznie upierał się przy swym oświadczeniu, to jednak jest rzeczą conajmniej dziwną, że aparaty włoskie przybyły z załogami w pełnym uzbrojeniu, które byłoby chyba zbyt cenne dla celów przewiezienia obywateli włoskich.

W sprawie tych samolotów dzienniki paryskie zamieszczają artykuły, wyrażające niepokój o dalszy rozwój sytuacji na Morzu Śródziemnym.

Zarówno „Echo de Paris”, jak i „Oeuvre”, wyrażają obawy, czy pomiędzy gen. Franco

a Mussolinim nie doszło do porozumienia, a nawet do umowy, któraby przyznawała Włochom bazę dla floty na wyspach Balearskich.

Usadowienie się Włoch w Port Mahon na Minorce byłoby, zdaniem „Oeuvre”, oddaniem w ręce włoskie kontroli nad najkrótszą linią komunikacyjną między Marsylią i Algierem.

„Oeuvre” przypomina, że w r. 1926 miało dojść do skutku porozumienie między rządem hiszpańskim Primo de Rivery a rządem włoskim, które miało przewidywać ustąpienie bazy morskiej na Balearach na rzecz Włoch.

Obecnie, jak twierdzi „Oeuvre”, na podstawie informacji, pochodzących rzekomo z Londynu, gen. San Jurjo, który uchodził za szefa ruchu powstańczego, miał prowadzić rokowania z Niemcami i Włochami o oddaniu Port Mahon pod zarządek włosko-niemiecki.

„Oeuvre” twierdzi, że gen. San Jurjo w początku bieżącego roku bawił w Berlinie, przeprowadzając tam rozmowy z kołami niemieckimi. Istnienie układu między gen. Franco z Niemcami, czy Włochami byłoby poważnym niebezpieczeństwem dla interesów francuskich — pisze dziennik.

## Uprzejmie



— Pani będzie łaskawa dwie łoża. Jedną dla mojej małżonki i jedną dla mnie.

# Włochy złamały neutralność

## Rząd francuski zastrzega sobie wolną rękę

PARYŻ (PAT.) W czasie piątkowej nocnej debaty nad interpelacjami o polityce zagranicznej rząd stał wyraźnie na stanowisku, że sprawa 3-ch samolotów włoskich, rozbitych na wybrzeżu marokańskim nie może narazie być wyjaśniona ostatecznie i że przelot tej eskadry, której 3 samoloty uległy rozbiciu nie może być jeszcze uważany za dostateczny dowód, iż Włochy dostarczają pomocy zbrojnej powstańcom.

W dyskusji tej deputowany Mistler, przewodniczący komisji spraw zagranicznych Izby Deputowanych wystąpił z projektem, ażeby rząd francuski zainicjował wymianę poglądów między mocarstwami zainteresowanymi w sprawie obrony życia i mienia obywateli tych państw w Hiszpanji.

Deputowany Mistler wyraził nadzieję, iż rozmowy, wdrożone na ten temat, doprowadziłyby może do szerszych rozmów i do poważnej współpracy wszystkich państw zainteresowanych na Morzu Śródziemnym w zakresie utrzymania neutralności wobec wydarzeń hiszpańskich.

Ogłoszony w sobotę wieczorem komunikat urzędowy stwierdza, iż inicjatywa dep. Mistlera została przez rząd francuski podjęta i że rząd francuski już się zwrócił do

głównych mocarstw zainteresowanych z propozycją zbiorowego zadeklarowania o nieinterwencji w sprawach hiszpańskich i powzięcia zobowiązań co do ścisłego stosowania w praktyce tej zasady.

Jednocześnie komunikat rządowy pozwala przypuszczać, że dochodzenie, przeprowadzone przez inspektora zamorskich wojskowych sił lotniczych Francji, gen. Denain w sprawie 3-ch samolotów włoskich, rozbitych na wybrzeżu

Marokka, musiało doprowadzić do stwierdzenia faktów obciążających Włochy, ponieważ w dalszym ciągu komunikatu rząd francuski traktuje sprawę dostawy broni z zagranicy dla powstańców, jako fakt dowiedziony i zapowiada, że fakt ten zmusza rząd francuski do zastrzeżenia sobie swobody działania co do stosowania na przyszłość do tychczas przeprowadzonej za sady niedopuszczenia do żadnego wywozu broni, przeznaczony dla Hiszpanji.

# Tajemnicza misja angielskich samolotów

## Czyżby śpieszyły na pomoc powstańcom?

LONDYN (PAT). Cztery dni temu władze francuskie zatrzymały na lotnisku w Bordeaux 4 prywatne samoloty angielskie, które wylądowały tu celem zaopatrzenia się w benzynę.

Samoloty te zamierzały udać się dalej w drogę do Lizbony, ale władze francuskie powzięły podejrzenia, że samoloty mają w rzeczywistości na celu nawiązanie kon-

taktu z powstańcami w Hiszpanji.

Sprawa ta znalazła odgłos dyplomatyczny. W toku przeprowadzonych pomiędzy Paryżem i Londynem wyjaśnień, ambasador brytyjski w Paryżu sir George Glerk zakomunikował rządowi francuskiemu, że samoloty te winny bezzwłocznie powrócić do Anglii. Wobec tego władze francuskie zezwoliły, na powrót

samolotów.

Wydaje się, że podejrzenia francuskie były poniekąd uzasadnione i że rząd brytyjski, który stoi na stanowisku ścisłej neutralności i niemieszania się w wypadki hiszpańskie, nakazał tym 4-em samolotom natychmiastowy powrót, aby zbadać, jakie czyniki angielskie stoją za tą nieudaną i niepowołaną eskadradą.

# Oszukali chłopca „na szpital”

## Gdy „pan doktor” schodzi ze schodów

Chłop ze wsi Wójty, Antoni Górecki przyjechał do Warszawy. Szukał tu dobrego doktora, któryby go wyleczył z gruźlicy. Nietyle może Górecki szukał samego doktora, ile przedewszystkiem szpitala,

wiedział bowiem, że jego choroba wymaga długiej kuracji.

Chodził więc ulicami stolicy i rozglądał się w poszukiwaniu szpitala. Widząc, że tą metodą do szpitala nie trafi, Górecki postanowił zapytać kogoś na ulicy o szpital. Ktoś poradził mu szpital św. Ducha jako niby najlepszy. Zaczął tedy chory Górecki szukać tego szpitala. I znowu spytał innego przechodnia, gdzie leży ten szpital.

Ten drugi przechodzień oświadczył, że akurat idzie w tamtą stronę i może go zaprowadzić. Zaprowadził go do jednej z bram na ulicę Karmelicką. To miał być szpital św. Ducha. Ze schodów schodził akurat „pan doktor”, któremu nieznanemu wskazał Góreckiego.

Górecki poprosił o przyjęcie do szpitala. „Doktor” cnięnie się zgodził przyjąć chłopca na kurację, zażądał jednak zadatku. Górecki wpłacił 150 złotych. Rzekomx dok-

tór wziął pieniądze i wydał mu kartkę o przyjęciu, po czym polecił udać się o piętro wyżej i zadzwonić.

Nie trzeba dodawać, że chłopak zadzwonił do prywatnego mieszkania. Oszustwo się wydało, ale ani „doktora”, ani tego drugiego oszusta już nie było.

## NIEPOROZUMIENIE.



— Twierdzi pan, że pan jest mistrzem w szachach? Nie wyzłada pan zupełnie na atlete.

# Ucieczka z pędzącego pociągu

## Zaryzykował życie, aby odzyskać wolność

Z Warszawy do Grodna eskortowany był bardzo niebezpieczny przestępca Tomasz Wojnarowicz. Młody ten jeszcze człowiek ma na swoim sumieniu wiele przestępstw najrozmaitszej natury. Kradł, rozbijał, napadał, jednym słowem bez specjalności, garnący się do wszystkiego złego i niegardzący żadnymi metodami dojsć do pieniędzy. Występował w Warszawie i na prowincji.

Ostatnio wiele nabroił w okolicach Grodna dokąd też

był skierowany przez warszawskie władze śledcze, które ujęły go po zmudnem i kłopotliwym poszukiwaniu. Wojnarowicz wiedział, że schwytany raz, nieprędko znowu ujrzy świat boży i posiedzi sobie w więzieniu długie lata. Była to niemiła perspektywa, nawet dla takiego który zna więzienie i nieraz w niem przebywał. To też postanowił uciec.

Właśnie pociąg którym jechał Wojnarowicz zbliżał się do stacji Mosty. Wojnarowicz postanowił zaryzykować choć

by życie. W chwili gdy pociąg przejechał stację i nabrał rozpędu, Wojnarowicz zmylił czujność policjanta, który go eskortował i wyskoczył z pociągu.

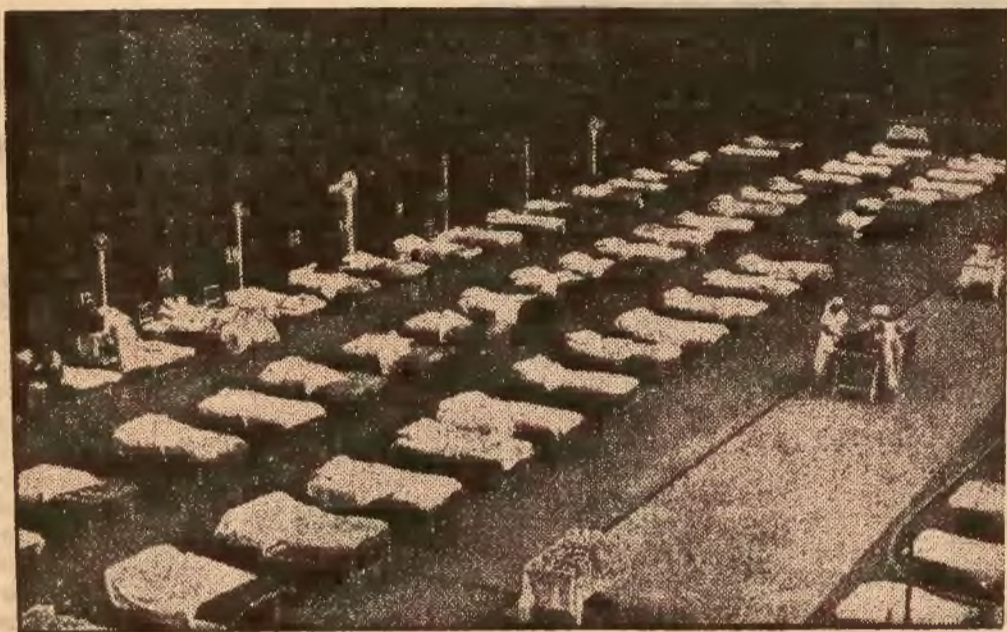
Pociąg oczywiście jechał dalej coraz szybciej, policjant zaś nie był takim ryzykantem jak jego towarzysz i dał za wygraną. Zdecydował się po chwili na pociągnięcie hamulca i zatrzymanie pociągu, ale po Wojnarowiczu już ani śladu. Dostał się w las i zbiegł.



Przywitanie czeskiej ekipy olimpijskiej na dworcu w Berlinie. Oczywiście przywitanie nie odbiegało od innych poprzednich i było, jak regulamin przykazał, entuzjastyczne.



Pełna ruchu ulica w Tokio. Tu, jak wiadomo, za 4 lata odbędą się XII Igrzyska Olimpijskie.



W Madrycie oddano ostatecznie do użytku wspaniałą nowoczesną halę sportową. W związku jednak z krwawymi walkami, hala sportowa została zamieniona na szpital.



W Helsingforsie odbyło się uroczyste otwarcie nowego dworca Centralnego. Budowa absolutnie nowoczesna, ale estetyczna.

# Paragraf

## Nowela

Andrzej Brych ma oczy zasnuwane mgłą. Od czasu do czasu przeciera powieki ruchem zupełnie obojętnym, jakby wyuczonym. Patrzy przed siebie i wreszcie rozróżnia: wysoko umieszczone okno, gęsto okratowane. Andrzej nie wie dlaczego, ale właśnie kraty położone poziomo szczególnie go drażnią. Spogląda na nie i stara się za wszelką cenę zatrzeć ten obraz.

W soczewce tworzą się najrozmaitsze widziadła. Andrzej widzi je przed sobą, uśmiecha się do nich i wyczarowuje wizje przeszłości. Wzrok znów zasnuwa się mgłą.

Pierwszy obraz: pokój w eleganckim lokalu. Sypialnia. Na łóżku, w dziwnego koloru pyjampie, niewiasta. Piękna, djabelsko piękna. Z pod przymrężonych oczu patrzy na mężczyznę. To Andrzej. Jest zdenerwowany. Niewiasta raczej coś mówi. Słyszy:

— Nie obchodzą mnie twoje kłopoty. Pójdę i będę z nim tańczyła..

Obraz zacierają się. A potem drugi obraz. Andrzej tłumaczy, prosi, błaga. Niewiasta odwraca się z pogardą. Trzeci obraz. Andrzej chwytając kobietę za rękę.

— Nie pójdziesz!  
Na ustach czuje lekką pia-

nę... Boi się czegoś strasznie... I wreszcie huk, niesamowity huk. Niewiasta została w poprzedniej pozycji na łóżku. Zmienił się tylko kolor pyjamy. Ukazuje się krew. Ścieka po pyjampie i tworzy plamę na podłodze. Andrzej rzuca precz dymiącą broń.

Kolejność obrazów następuje szybko. Komisarjat, sędzia śledczy, sala sądowa. Dużo, bardzo dużo ludzi. Zły grymas na twarzy prokuratora, przyjacielski uśmiech na twarzy przewodniczącego sądu i niepokój na twarzy obrońcy. Przewód sądowy. Świadkowie: zli i dobrzy. Wszyscy mówią, bardzo chętnie mówią. Pławią się w tragedji, ludzkiej... Opowiadają wiele, mówią niepytani.

Wreszcie cisza.. Wyrok: 10 lat więzienia.

I oto siedzi w celi. Jutro wywiozą go do innego więzienia. Na dziś przyrzeczono „widzenie” z bratem. Andrzej nie myśli o tem. Dreczy go jedna straszliwa rzecz: paragraf! Skazano go na podstawie paragrafu, głoszącego, że „kto spowoduje śmierć drugiej osoby... ten ulega karze..”

Istotnie zabił... Ukarano go. Zasada „oko za oko, ząb za ząb” triumfuje..

Niedawno też kazano mu za

bijać. Otaczano go nawet opieką, dawano mu jeść, otrzymano mundur, karabin i kazano zabijać... Wrogów!.. Wróg czatował i trzeba go było z całą bezwzględnością tępić.. O tem też czytano w specjalnym paragrafie... Andrzej znalazł ten paragraf... Przecież sam nawoływał towarzyszy do strzelania...

Ale to było tak dawno. Później wszystko się zmieniło. Na drodze życia stanęła kobieta... Kochał ją, porzucił rodzinę, myślał tylko o niej, djabelsko pięknej kobiecie...

Po dwóch latach zdradziła go. Nie wierzył. Czyniła to jednak systematycznie i z takim cynizmem, że wkońcu musiał uwierzyć.

I wreszcie ostatnia scena. Za rzucił jej zdradę, zażądał wyjaśnień... Otrzymał je w takiej formie, że ręka mu nie drgnęła, gdy strzelił. Strzelił do swego wroga!.. A przecież wrogów trzeba zabijać.. Trzeba tępić!.. Taki jest paragraf!..

W celi ściemnia się... Skąpo przedziiera się przez zakratowane okienko zachodzące słońce. Andrzej ciężko podnosi się z taboretu. Mimowoli wsuwa rękę do kieszeni... Znalazł...

Przypomina sobie, że przechodząc korytarzem w sądzie spotkał znajomego... Skorzy-

stał z nieuwagą konwojenta... Dostał to o co prosił... Scyzoryk. Mały, niemal dziecienny scyzoryk, o dwóch ostrzach..

Andrzej wyjmując z kieszeni scyzoryk... Wyciąga ostrze, a potem już bezmyślnie osuwa się na podłogę i wyrzyna mozołnie litery: p a r a g r a f..

Potem spogląda w stronę drzwi. Nikt nie popatruje. Można zrobić. Kierując ostrze w miejsce powyżej dłoni i zagłębienia.. Ból, straszny ból... Czyż nie bolało, gdy ona zdradzała? Tylko wtedy bolało serce... Dziś, teraz boli ręka.

Krew spływa, Andrzej jeszcze raz zagłębienia, prosto za rzyna się... Siabnie, opada, mdleje... Traci przytomność... Już nic nie widzi...

A gdy w godzinę potem wszedł do celi strażnik z przeobrażeniem ujrzał zwłoki więźnia... Alarm. Zbiegła się służba...

Zjawił się sędzia śledczy. Obejrzał trupa, a potem wzrok jego spoczął na wyrzniętych na podłodze literach: p a r a g r a f..

Mruknął pod nosem:  
— Warjat!

**Czytajcie**  
**sensacyjne**  
**wspomnienia**  
**J. BUŁANOWA**  
które drukuje  
**Nowy**  
**Sportowiec**

CENA 10 GROSZY

PEDANT



— Tyle już razy mówiłem, że nie znoszę, kiedy obcy człek wiek używa moich rannych pantofli.

PANTOFLARZ



— Wybaczysz mi kochanie, że ja ten talerz rzucę o ziemię, ale chciałbym ci pokazać, że ja tu jestem panem dommu...



# DRUKI

wszelkiego rodzaju  
jak czasopisma, broszury, prospekty,  
afisze, ulotki, oraz druki handlowe  
wykonuje solidnie  
szybko i tanio

# DRUKARNIA MONOPOL

Kraków, Na Gródku 2. Tel. 173-02

Sierpień

3

Poniedziałek  
Zn. r. ś. Szczep

## KRONIKA KRAKOWA

### Zbiórka w województwie krakowskim na F.O.N.

Wojewódzki Komitet Obrony Narodowej w Krakowie wydał następującą odezwę:

#### OBYWATELE!

Tylko w rękach polskiego społeczeństwa spoczywa los i przyszłość Ojczyzny! Dlatego też my obywatele Ziemi Krakowskiej musimy dać pierwszy przykład godny naśladowania! Pośpieszmy więc najofiarniej i solidarnie ze składkami celem stworzenia FUNDUSZU OBRONY NARODOWEJ!

Przedstawiciele wszystkich warstw społecznych i najwyższych władz państwowych oraz samorządowych naszego Województwa postanowili jednogłośnie na uroczystym zebraniu z okazji 10-letniego jubileuszu sprawowania władzy Prezydenta Rzeczypospolitej przez Prof. Ignacego Mościckiego złożyć kwotę

JEDEN MILJON ZŁOTYCH jako dar na ten wielki cel. Wysiłku tego dokonać musi całe społeczeństwo Województwa Krakowskiego.

Niech wszyscy, choćby drobnymi kwotami, ale solidarnie, przyczynią się do tego daru, a napewno powstanie potężny zaczątek pod wieczysty Skarb.

Będzie on nas chronił przed największym niebezpieczeństwem w najkrytyczniejszym momencie oraz przed ewentualną zagładą Państwa.

W tym celu niech wszyscy, którzy są świadomi celu i wielkich zadań narodowych, wezmą najżywszy udział po miastach i powiatach w Komitetach lokalnych. — Niech prezydenci i burmistrzowie miast oraz prezesi rad powiatowych, jako przewodniczący Komitetów, akcją tę

uważają za dumę tych terytorjów, na których są gospodarzami! Niech wszyscy propagują ten wielki wysiłek tak, aby nikogo nie brakło spośród samodzielnie zarobkujących, którzyby nie przyczynili się choćby najskromniejszym datkiem do tego ofiarnego wysiłku!

Niech nauczyciel w szkole — ksiądz na ambonie — działacz na mównicy uświadamia wszystkie warstwy społeczne bez względu na wiek, wyznanie i poglądy o potrzebie i konieczności takiego wysiłku! Niech społeczeństwo Ziemi Krakowskiej i Królewskiego Grodu Podwawelskiego złoży wzorowy egzamin z naszej dojrzałości społecznej!

Oddajmy wszyscy, jak jeden mąż, jeszcze raz walną przysługę Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

#### Wiadomości o radjofonji polskiej

##### Wzrost produkcji radjosprzętu w Polsce

„Rundfunk-Grosshändler” podaje szczegółowe dane o produkcji radjosprzętu w Polsce, w pierwszym kwartale 1936 roku i stwierdza w zakończeniu, że znacznie większym powodzeniem cieszą się aparaty lampowe niż detektorowe.

##### Telewizja w Polsce

„World Radio” podaje wiadomość o polskiej eksperymentalnej stacji telewizyjnej.

#### Tajemniczy trup w piwnicach „Bat’a”

W czasie prac w piwnicach domu przy ul. Królowej Jadwigi 31 w Warszawie, gdzie mieści się firma „Bat’a” natknęli się robotnicy na głębokości 10 cm. pod poziomem piwnicy na dobrze zachowany szkielet ludzki, zagrzebany tam prawdopodobnie już przed kilkudziesięciu laty. Zwłoki były pochowane w pozycji skulonej.

Powiadomiono władze policyjne o tajemniczym odkryciu i zapewne komisja śledczo-lekarska wyda bliższe relacje.

#### Aresztowanie urzędnika biura prawnego magistratu

W Warszawie aresztowano wczoraj i oddano do dyspozycji sądu śledczego urzędnika manipulacyjnego w biurze radcy prawnego zarządu miasta, niejakiego Marjana Wykusa.

W związku z eksmisją, jaka miała nastąpić w jednym z domów miejskich, Wykusz przy pomocy pośredników, rekrutujących się z niejasnych typów, obiecał eksmitowanemu, że tak pokieruje sprawę, by do eksmisji nie doszło. W zamian za to, żądał Wykusz tysiąca złotych.

Wykusa aresztowano w czasie narady z pośrednikami w jednej z kawiarenek w północnej dzielnicy miasta. W teczce aresztowanego znaleziono wszystkie akta sprawy, dotyczącej owej właśnie eksmisji.

#### Pocztowcy krakowscy na F. O. N.

Pracownicy pocztowo-telegraficznego okręgu krakowskiego w liczbie ponad 4000 ludzi, postanowili ofiarować na Fundusz Obrony Narodowej jeden dzień swej pracy, czyli 1/30 część uposażenia miesięcznego. Zdeklarowane kwoty zostaną potrącone z ich poborów służbowych w 3 ratach miesięcznych tj. na 1 VIII, 1 IX, i 1 X. br. Przeciętnie biorąc na jednego pracownika wypada kwota około 10 zł., co pomnożone przez 4.000 osób da kwotę około 40.000 zł.

#### OPTYK Zygmunt Nachner

zawiadomia swoich Sz. Klientów, że przeniósł się z ul. Starzewskiej na ulicę GRODZKĄ 27  
Telefon Nr. 120-34  
i poleca okulary nowoczesne PO CENACH KONKURENCYJNYCH.

Z Teatru im. J. Słowackiego  
„Wiktoria i jej huzar”

#### KINA

Adria: „Mam lat 19”  
Atlantic: „Mecz bokserki Schmeling-Louis” oraz „Roberta”  
Apollo: „Wiosna Paryża”  
Bagatela: „Przygoda o północy” oraz rewja „Raj słomianych wdowców”  
Dom Żołnierza: „Ostatnia serenada”  
Stella: „Noce egipskie”  
i „Zapomniana melodia”  
Swit: nieczynno.  
Sztuka: „Ręce na stole”  
Ulecha: „Zona za 1000 rubli”  
Wenda: „Wielki plan”  
Premier: „Melodie wielkiego miasta”  
i Tajemnica małej Shirley”

#### Radjo krakowskie

6.30 Audycja poranna, 7.40 Płyty, 12.13 Dziennik południowy, 15.13 Wiadomości gospodarcze, 16 „Szlem w piosenkach”, 16.45 „Życie w gromadzie”, 17 Koncert, 17.50 „Królewska ryba patrag”, 18.15 Płyty, 18.35 Wiadomości z dnia, 18.40 Koncert, 18.50 Pogadanka ektaśna, 19 „Gawęda żołnierska”, 19.30 Koncert, 20 Duety i piosenki, 20.30 „Legenda Kościuszki i legenda Piłsudskiego”, 20.45 Dziennik wieczorny, 21 Koncert, 22 Wiadomości z Olimpiady, 22.35 Recital śpiewaczy.

#### Nocny dyżur aptek

Apteka po Złotej Głowie Rynek 4/13 pod Trzema Koronami Retoryka 1 Czternasta Lubicz 7, Stradom 7, Królowej Jadwigi Karmielicka 9, Marszałka Kazimierza Wielkiego 6.

Podgórze: Apteka pod Orłem, Plac Zgody 18.

#### Występy operetki wileńskiej

Najlepszy w Polsce zespół operetkowy w przejeździe z Krynicy do Wilna da w teatrze im. J. Słowackiego kilka występów, zapoznając publiczność krakowską z najnowszymi operetkami, a mianowicie: jako pierwszy występ grana będzie w poniedziałek słynna operetka Abrahama „Wiktoria i jej huzar”, w wtorek „Carewicz”, w środę „Rose Marie”, w czwartek „Gospoda po białym koniu”.

#### 76-letnia staruszka ugodzona kamieniem padła trupem na miejscu

Widownią wstrząsającej zbrodni stała się wczoraj ulica Zydowska w Łodzi.

Ulicą tą przechodziła staruszka, 76-letnia Liba Wiązowska. W pewnej chwili 36-letni Leon Wałęga, będący w stanie pijanym, zaczął obrzucać kamieniami przechodniów. Jeden z kamieni ugodził w głowę starszkę, która padła nieprzytomna, brocząc krwią.

W kilka chwil potem Wiązowska, spowodowana znacznym wpływem krwi, zmarła.

Przechodnie, będący świadkami zabójstwa, rzucili się na Wałęgę, usiłując dokonać na nim akt samosądu.

Nadbiegła niezwłocznie policja nie dopuściła do dalszego zajścia — aresztując groźnego opryszka.

### Czy zaprenumerowałeś już ?

najpopularniejszy i najtańszy dziennik krakowski

## Ostatnie Wiadomości Krakowskie

### Jeśli nie - uczyn to natychmiast!

Prenumerata miesięczna wynosi:

Zł. 1.50 z odbiorem w administracji

Zł. 1.95 z odnośnictwem do domu

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, ul. Na Gródku 2 — Telefon 173-02

## Aresztowania wśród komunistów w Krakowie

Władze bezpieczeństwa przeprowadziły w ciągu ostatnich dni w Krakowie, Warszawie, Wilnie, Łodzi, i Katowicach rewizje w lokalach szeregu organizacji i

czasopism komunistycznych. W wyniku przeprowadzonych rewizji znaleziono materiały świadczące o prowadzeniu akcji wywrotowej pod pozorem dzia-

lności legalnej.

Akcja likwidacyjna organizacji i czasopism komunistycznych w toku.

## Sytuacja strejkowa

Od pewnego czasu trwa w Krakowie strajk ślusarzy, których około 600 wstrzymuje się od wykonywania zajęć. W czasie strajku dochodziło do sytuacji, w których interwenjowała policja. Przeprowadzono również aresztowania i rewizje, które wywołały podniecenie wśród socjalistów.

Zatarg wywołany został na tle umowy zbiorowej. To samo podłoże posiada konflikt, który

grozi strajkiem kowali. Ogólna ilość zatargów w przemyśle na terenie województwa krakowskiego ostatnio wykazuje nasilenie. W obecnym momencie nie ma wprowadzić groźniejszych

strajków okupacyjnych, tem niemniej jednak sytuacja uległa zdrażnieniu wskutek wypowiedzeń pracy, jakie miały miejsce przy niektórych robotach finansowych z funduszy publicznych.

Zniżka do kina: „Atlantic”, „Adria”, „Capitol”, „Swit” lub „Bagatela” dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich”  
Ważna tylko w dniu 3 sierpnia 1936 r.

**Nie zapomnij  
zaprenumerować**  
najpopularniejszy dziennik krakowski

Adres administracji:  
Kraków, Na Gródka 2. — Telefon 173-02.

**OSTATNIE  
WIADOMOŚCI  
KRAKOWSKIE**

**Szwagier zamordował szwagra  
pod Krakowem**

W godzinach wieczornych dnia wczorajszego popełniono w Wieliczce potworną zbrodnię. Między szwagrami — górnikami Antonim Stawarczykiem a Józefem Szarkiem doszło do sprzeczki. Szarek wyciągnął nóż, którym zmasakrował w okropny sposób swego szwagra. Przybyłe pogotowie ratunkowe przewiozło Stawarczyka do szpitala, gdzie zmarł. Zmarły osierocił 6-cioro dzieci. Za Szarkiem, który uciekł, zarządzono pogoń.

**Z nędzy odebrała sobie życie  
na komisarjacie P. P. w Podgórzu**

Na komisarjacie P. P. przy ulicy Zamojskiego w Podgórzu 25-letnia bezrobotna Mieczysława Rozpędzik, zam. przy ulicy Józefa Poniatowskiego 5, spowodowała brak środków do życia, wypila w zamiarze samobójczym esencję octową. Natychmiast zawezwano Pogotowie Ratunkowe, które po zastosowaniu niezbędnych zabiegów przewiozło samobójczynię w stanie poważnym do szpitala św. Łazarza w Krakowie.

**Likwidacja Browaru Krakowskiego**

Jak się dowiadujemy na zarządzenie właściciela „Okocimia” p. Antoniego Götza Okocimskiego zamknięto Browar Krakowski. Jedyne uruchomione istniejąca przy Browarze Krakowskim Fabrykę Przetworów Słodowych. Zamknięcie Browaru Krakowskiego wywołało wśród sfer robotniczych wielkie rozgoryczenie.

**Po pijatyce z kochankiem popełniła samobójstwo**

Późnym wieczorem zawezwano pogotowie ratunkowe na ul. J. Piłsudskiego 13, gdzie 38-letnia wdowa Jadwiga Czernik, bez zajęcia, pokłóciwszy się po pijatyce z kochankiem, usiłowała odebrać sobie życie, przez wypicie jakiegoś kwasu. Przybyłe pogotowie ratunkowe po udzieleniu niedoszłej samobójczyni pierwszej pomocy, przewiozło ją do szpitala św. Łazarza.

**LUSTRA** wszelkiego rodzaju wykonuje najtaniej  
**ZAKŁAD SZKLARSKI**

S. FINKELSTEIN

Kraków, św. Krzyża 3  
Telefon Nr. 129-03

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie szklarstwa wchodzące — po cenach konkurencyjnych.

**Odnawia stare lustra**

**LUSTERKA**  
do torebek

**Na krakowskim bruku...**

Nieznany sprawca dostał się do mieszkania Marii Koczorowskiej, zam. przy ul. Szpitalnej 10, skąd skradł różną garderobę i pościel ogólnej wartości 450 zł. Z Wisły wylowiono zwłoki Maksymiljana Kasprzyka, lat 16 wychowanek Zakładu Ks. Siemaszki, który utopił się dnia 28 VII. br. o godz. 10-tej w Wiśle obok Wawelu. Michał Szydło, właściciel dorożki konnej Nr. 246, zam. przy ul. Zajęczej 10, jadąc ul. Florjańską w kierunku ul. Basztowej został najechany przez autodorożkę Nr. Kr. 95372, skutkiem czego w dorożce konnej została rozbita latarnia. Wypadku w ludziach nie było. Winę ponosi kierowca dorożki samochodowej. Józef Dziura, lat 25, piaskarz zam. w Kurdwanowicach pow. Kraków, jadąc parokonną furmanką ul. Tomaszowa w kierunku ul. Sławkowskiej, najechał na przejeżdżający wóz tramwajowy na linii Nr. 3, skutkiem czego wybił dyszlem szybę w oknie wozu tramwajowego. Wypadku w ludziach nie było.

**Wykrycie afery matrymonjalnej**

Do urzędu śledczego w Warszawie wpłynęła skarga niejakiemu Chaji Mowszowicz, która doniosła, że niejaki Moszek Łowczy pod pozorem ożenku wyłudził od niej zaatek na posag w sumie 2.500 zł. W związku z podjęciem dochodzeniem, ustalono, że Łowczy w podobny sposób nabrał kilkadziesiąt panien z żydowskich domów w Warszawie. Łowczy nawiązywał stosunki z pannami z domów chasydskich. Opowiadał o sobie, że jest synem fabrykanta konserw z Ameryki Północnej. W ten sposób aferzysta zdołał wyłudzić znaczne sumy tytułem posagów i pożyczek. Policja wszczęła za Łowczym poszukiwania i aresztowała go w momencie, gdy usiłowała wsiąść do pociągu Warszawa—Gdynia.

Lotem podróżujemy:  
najbardziej komfortowo,  
najszybciej,  
tanio,

**PANNA STEFANIA I JEJ SZEFEK**

32 Sensacyjne przeżycia krakowskiej panny biurowej

Tego samego wieczora, gdy inż. Mroczkowski przyszedł do domu Irena Wolska zażądała by wyznaczył termin, kiedy ma zamiar ją poślubić, gdyż ona nie ma zamiaru dalej być jego kochanką. W przeciwnym razie zagroziła, że nie tylko opuści jego dom, ale również zrezygnuje z posady w biurze. Inż. Mroczkowski, aczkolwiek nigdy nie myślał o tem by ją poślubić, jednak gdy Wolska zagroziła, że ustąpi z kierownictwa biura, musiał zdecydować się na jedno lub drugie. W obecnym stanie rozstroju nerwowego — w jakim się od czasu popełnionego samobójstwa przez inż. Staniszewskiego znajdował — był niezdolnym do samodzielnej pracy. Toteż Irena Wolska moment ten skwapliwie wykorzystwała, rządząc całym przedsiębiorstwem, tak, jakby conajmniej była współwłaścicielką firmy. I w tym kie-

runku szły właśnie jej obecne zamierzenia: postawi inż. Mroczkowskiemu „ultimatum” — albo natychmiastowy ślub — albo zerwanie wszelkich stosunków towarzyskich i zawodowych. Spełnienie ostatniej groźby byłoby dla niego w obecnej chwili katastrofalne. Z drugiej jednak strony bezwarunkowo nie mógł wprost dopuścić takiej myśli, ażeby miał zostać mężem Ireny Wolskiej, demona, tej despotki i wprost „djabła w ludzkiej skórze”. Wobec tego postanowił grać na zwłokę, starając się jaknajdalej usunąć grożące mu niebezpieczeństwo dostania się w macki Wolskiej. Gdyby wiedział, że Wolskiej rozchodzi się tylko o uświęcenie ich stosunku wzajemnego aktem ślubnym, możeby się ostatecznie musiał z tem pogodzić — ale on znając dokładnie zachłanność tej kobiety, przekonany był,

że ślub z nią, będzie tylko środkiem do kontynuowania jej kreciej roboty... Był święcie przekonany, że Wolska, gdy uzyska jego nazwisko, temsamem stanie się żoną współwłaściciela firmy i wówczas nie zadowolony się tą połową majątku, lecz starać się będzie rozmaitemi drogami usunąć spadkobierców inż. Staniszewskiego od przedsiębiorstwa, by wszystko zagarnąć dla siebie. — A do tego on bezwarunkowo nie może dopuścić. — Wolalby raczej zginąć niż stać się powodem ruiny tak ciężko prześladowanych przez los, niewinnych sierót inż. Staniszewskiego. To też, gdy Irena Wolska zażądała stanowczej i natychmiastowej decyzji odpowiedział: — Dobrze, zgadzam się, lecz muszę trochę przyjść do siebie; jak tylko wrócę do równowagi uczynię zadość twojemu życzeniu.

— Nie tylko mojemu życzeniu — odparła Wolska — ale i twoim obowiązkom... Ażebyś wiedział, że nie nalegam, więc zgadzam się na zwłokę 14-todniową, ale to jest termin ostateczny!... Nie Ireno! — odrzekł inż. Mroczkowski — najmniej cztery tygodnie czasu muszę mieć do namysłu... — Co! — odparła Wolska — musisz mieć! — na co musisz mieć? Do namysłu? Zapamiętaj sobie! Nie igraj z ogniem! Bo będziesz miał zemną do czynienia!... Niech ci się nie zdaje że ja was nie znam, panowie mężczyzno! Najpróżd się łasicie a gdy już upolowaliście ofiarę, to podnosicie głowę... Ale na szczęście w moim wypadku sztuka się nie uda!... Chcesz koniecznie cztery tygodnie na doprowadzenie swoich nerwów do porządku, dam ci je... jakkolwiek uważam, że cała ta gra nie warta świeczki...

Czy warto się było tak przeja „tragedją” człowieka, który dla jakiejś tam „panny” porzucił swoją prawowitą żonę i dzieci, by na stare lata używać zakazanych przez Boga i ludzi „rozkoszy”?... To jest poprostu grzechem, by czemś podobnym głowę sobie zaprzętać, zamiast myśleć o zbożnej pracy. Ale jeśli się już koniecznie uparłeś, dostaniesz odemnie te cztery tygodnie „urlopu” tylko pod warunkiem, że pisemnie się zobowiąziesz, że po tym terminie dasz na zapowiedzi. Zrozumiałeś mnie? Czegoś się tak zagapił i nie odpowiadasz? Prędko pisz! Szkoda czasu! Co? Nie odpowiadasz? Może stchórzyłeś, straciłeś języka? — Nie — odpowiedział inż. Mroczkowski — nie stchórzyłem! Tylko nie mogę... nie podpiszę!...  
*Ciąg dalszy nastąpi.*